

SYSKONBREVET

Franciskus-Sällskapet
i Finland r.f.

www.franciskus.fi

Nr. 146
juni 2024

Bästa Franciskusvänner!

När sommaren äntligen är här kommer en hälsning i form av ett Syskonbrev med lite tillbakablickar. Årsmötet i våras valde en styrelse som består av Stefan Djupsjöbacka, Risto Mantovani, Maria Nylund (sekr.), Tage Olander (kassör), Maria Repo-Rostedt (viceordf.) och Yvonne Terlinden (ordf.). Ny i styrelsen är Monica Heikel-Nyberg. I det här numret av Syskonbrevet inleder hon en serie andakter om Klara.

I styrelsen tänker vi framåt och funderar på Franciskus-sällskapets framtid. Det gav mig anledning att också blicka lite bakåt: varifrån kommer vi, vad har franciskusvänner före oss levt för och längtat efter? Ett par hälsningar från förr ingår i det här numret av Syskonbrevet.

Det är intressant att genom åren se både bestående verksamheter och tyngdpunktsglidningar. Så kan man i tidigare Syskonbrev t.ex. se att retreatar har funnits med på programmet från början – något som är en del av vår verksamhet också nu. I rapporter från årsmöten kan man läsa bekanta frågor: hur kan vi inspirera varandra och upprätthålla vår gemenskap, hur ser en meningsfull och relevant verksamhet ut, vilken är sällskapets roll? Berätta gärna för oss i styrelsen vad Franciskus-sällskapet betyder för dig eller vad det kunde vara för dig!

I år har vi igen möjligheter att samlas både fysiskt och på internet: på Franciskusdagarna på Kökar och i Raumo, på retreaten på Snoan och i vår Facebook-grupp, särskilt under Skapelsetiden i september.

Med önskan om en vilsam och vacker sommar

Pax et Bonum
Yvonne Terlinden, ordförande

Mors drömmar eller Klaras?

Solen sken över trädgårdsmuren och fick luften att dallra av hetta över gångens stenläggning. I skuggan under mullbärsträdet satt en flicka. Ögonen höll hon slutna, och läpparna rörde sig utan ett ljud. Flickan bad, och för varje bön stack hon handen i förklädsfickan och tog fram en liten rosa sten, som hon lade framför sig. Där låg en försvarlig mängd stenar: en bön för far, en för mor, för småsysterarna Agnes och Beatrice och lillebror Boso, för signora B som låg sjuk i granngården och för fars nya häst, som var halt. Ännu tyngde många stenar i fickan, men så fanns det också många kvar att be för. Flickan var inte äldre än tolv år, men hon hade fått följa med sin mor på många besök hos de fattiga i Assisi och visste att inte alla hade bröd för dagen.

Klara, hördes en röst inifrån huset: Klaaraa! Kom in, jag har någonting åt dig!

"Ja, mor" svarade Klara, "jag kommer". Och med en suck avslutade hon sin bön med ett hastigt "och ta hand om alla dem som jag inte hann be för idag heller, Amen" och samlade ihop stenarna.

Där inne väntade mor med ett förväntansfullt leende: "Signor Bernardone var nyss här med några tyger som han låtit sända efter från Verona. Mest hade han klänningstyger, men han hade också prov på spetsar som skulle passa alldeles utmärkt till din hemgift. Vi har ännu mycket kvar att sy, men åren går så snabbt, min flicka, och snart är du stor nog att gifta dig."

"Ja, ja, mor" suckade Klara. Hon var hjärtligt utled på talet om sin hemgift. Mor hade visst börjat samla på den redan innan hon, Klara, föddes, och varje gång tyghandlaren fick in nya försändelser skulle någonting väljas ut. Och far var likadan, han brukade smeka henne över håret och sucka: "jaja, nu är det inte många år kvar tills de unga männen börjar sjunga under våra fönster". Det var som om allt var förutbestämt: hon skulle bli äldre och giftas bort med någon riddare ur fars följe, och flytta in i hans palats och få hans barn, och samla hemgift för sina egna döttrar. Så ousägligt tråkigt alltsammans!

För att få mor på andra tankar innan hon kom in på hur många spetsar som ännu behövdes, frågade Klara hastigt: "Hur är det med signor Bernardones son? Är det sant att han och hans far inte längre talar med varandra?" Klara kände liksom alla invånare i Assisi till att signor Bernardones son, Franciskus, hade lämnat sina föräldrar och

tygbutiken åt sitt öde för att i stället bli en vandrande predikant.

Nej, Klaras mor hade ingenting hört, mera än att Franciskus hade gett sig ut på vandring igen. Och så började mor berätta om pilgrimsvandringar, och om hur hon själv som ung fru deltagit i en pilgrimsresa till Jerusalem.

Klara hade hört alltihopa förr, och hon lät tankarna löpa medan hon mumlade lämpliga svar.

Hon hade flera gånger sett Franciskus tigga sin mat på torget bara några kvarter därifrån.

Många gånger hade hon funderat hur det egentligen kändes, att själv välja hur man ville leva sitt liv? Franciskus hade ju också haft allt så klart framför sig: en framtid i tygbutiken med sin far, ett förmöget hem och giftermål med någon rik köpmansdotter. Men han hade vågat säga nej till allt, till arbete och pengar, ja till och med till sin mor. För nog hade hans mamma gråtit och försökt lirka med honom, när han berättade för henne om sitt beslut. Men ändå höll han fast vid sin dröm....

Tänk att en människa kunde våga lita så mycket på sina drömmar, och på att Gud håller sina löften. För visst var det ju Gud som hade kallat Franciskus, och Gud som hade gjort honom modig nog att våga ge sig iväg ut på okända vägar.

Tänk att vara fri som Franciskus. Fri från fars och mors planer, fri att själv välja sin väg. Fri att göra det som var viktigt utan att hindras av andras åsikter om vad som passade sig. Fri att be utan att alltid bli avbruten....

Klara märkte att mors röst hade tystnat. Också mor stod visst och drömde, med blicken ut över Assisis murar. Sakta backade hon ut genom dörren och smög iväg mot trapporna. Kanske hon kunde smyga till sig en liten stund för sig själv med radbandet, innan någon ropade nästa gång...

Bön: *"Låt oss inte önska eller sträva efter något annat än dig, vår skapare, återlösare och Fräl-sare, den ende sanna Guden... Låt ingenting hin-dra oss, skilja oss från dig eller ställa sig mellan dig och oss."*

Monica Heikel-Nyberg

”Jag har en dröm” – en hälsning från förr

På Franciskusfesten år 1996 höll kyrkoherde Ralf Karlsson (1910–2019) festtalet på friluftsfesten. Ralf Karlsson var en sann ekumen. Bl.a. hade han som reporter deltagit i samtliga Kyrkornas världsråds generalförsamlingar sedan New Delhi 1961. Under rubriken Mot samma bord beskrev han hur man i olika ekumeniska sammanhang tog sig an det faktum att vi inte har nattvardsgemenskap, och de diskussioner kring frågan om ett enat nattvardsbord som han hade följt med. Så här skrev han:

”Vad skulle Franciskus ha sagt till det? Han som var så djärv att han med risk för livet tog kontakt med korsfararnas fiende nummer ett i Egypten, sultanen Merlek. Han som sökte försoning och gemenskap med ett folk som tillhörde en annan religion. Vad skulle Franciskus säga om vår obenägenhet att som Kristi lärjungar dela altarets sakrament med varandra?”

Jag föreställer mig att han skulle reagera så här: Han skulle se på oss med stora frågande ögon. Efte att ha lyssnat till våra förklaringar, skulle han sluta ögonen och böja sitt huvud. Och vi skulle se tårar rinna nerför hans kinder.

Och nu kommer jag till det egentliga ärendet som jag vill föra fram:

– I have a dream! Jag har en dröm, att just vi lutherska, katolska, ortodoxa och frikyrkliga franciskusvänner som varje sommar samlas i

Kökar inför havets anlete, skulle bli föregångare i att praktisera den fulla nattvardsgemenskapen mellan de kristna – en gemenskap som förvisso en dag skall bli verklighet. Den dagen kan vara avlägsen, men den kommer.

När framtidens kyrkohistoria en gång skrivs, drömmer jag att det vid omnämmandet av den fulla eukaristiska gemenskapen, som de kristna så länge längtat efter, skall sägas att den – med de lokala kyrkoledarnas goda minne – började utövas redan på slutet av 1990-talet av franciskusvännerna på Kökar i den åländska skärgården.

Då har inte heller den tåligt burna smärta, som upplevts i samband med de parallellt anordnade nattvardsgångarna, varit förgäves. Den ledde ju slutligen fram till det gemensamma nattvardsbordet.

I Kristus finns ej öst och väst
och inte syd och nord,
en kärlekens gemenskap blott
kring all vår vida jord
(Psb 459:1)“

Låt oss be om klokhet och djärvhet och tålighet när vi delar gemenskap som franciskusvänner på Kökar.

Yvonne Terlinden

”Märken I det icke” – en hälsning från förr

Biskop Karl-Erik Forssell (1905-1995) tog initiativ till Franciskus-Sällskapet i Finland 1976, och var dess ordförande 1976-1981. Han var en viktig inspiratör på sin tid. I Syskonbrevet hade hans texter en självklar plats ännu efter hans död. När jag läser en text från april 1988 slås jag av att det under den lite gamla stilen och det något ålderdomliga språket finns något som jag känner igen: längtan efter förnyelse, tendensen att inte se undren och närvaron, och tron att stilla bön kan förvandla och inspirera. Här ett utdrag ur en betraktelse skriven under ”glädjedagarna mellan påsk och pingst” i Syskobrevet april 1988:

”Petrus skriver i sitt andra brev: ”Nya himlar och en ny jord, där rättfärdighet bor, förbida vi efter hans löfte.” (3:13) Det som vi är på väg till – under dessa ”glädjedagar mellan Påsk och Pingst” och under alla andra skiften av vårt liv – är alltså den stora, den väldiga förnyelsen av allting.

Men nu? Nu – våren 1988? Är det inte långt till den tid som Johannes och Petrus talar om? Ja, det vet ingen. Men det viktiga är att förnyelsen pågår redan nu. Från den vers, där Jesus säger: ”Se, jag gör allting nytt”, går det en fingervisning till parallellstället Jes. 43:18-19. Det synes mig också mycket märkligt: ”Så säger Herren – tänken icke på vad fordom har skett. Se, jag vill göra något nytt (märker du formuleringen?). Redan nu visar det sig; märken I det icke?” Och litet senare (Jes. 65:17) säger Gud: ”Ty se, jag vill skapa nya himlar och en ny jord.”

Det sker någonting märkligt hela tiden. Jesus Kristus, den Uppståndande, Förnyaren, Nyskaparen, är verksam mitt i denna orons och vändans tid. Jag känner mig träffad av det ordet: ”Märken I det icke?” Är vi så vana vid alla dessa nyheter i radio och TV om krig och terror-dåd och hungersnöd och epidemier, att vi inte hör andra budskap, t.ex.

det som jag läser om i Missionstidningen, att det på olika håll i Tanzania just nu pågår en den Helige Andes väckelse och att en hel stam av invånarna har öppnat sig för evangelium?

Nej, vi skall öppna våra öron och ögon och våra hjärtan för Jesu ord: ”Se, jag gör allting nytt.” Det är min innerliga önskan – min ”förbönsönskan” – för er alla, kära Franciskusvänner, att Herren Jesus skulle få förnya oss under denna väntetid före Pingst, sedan under Pingstens stora helg och under den sommar som kommer. Jag skulle vilja göra denna förbön rikigt konkret. Det är tre särskilda böneämnen jag tänker på: att Herren Jesus skulle få förnya vårt böneliv, vår bibelläsning och vårt gudstjänstliv. Och frågar du mig hur det skall gå

till, vad vi själva har att göra för att denna nödvändiga och i Herrens ord utlovade förnyelse skall ske, så kan jag bara svara: vi måste öppna oss för Herren Jesus och hans ord. Vi måste bli mer lyhörda, mera villiga, mera färdiga att lyda – så där som den helige Franciskus gjorde. Han bad, han längtade och lyssnade – och när han hörde Rösten, var han färdig att lyda – ibland sprang han jublande upp från sin bön: ”Jag vet vad jag skall göra!”

Varm Franciskus-hälsning, er broder i Kristus,
Karl-Erik Forssell”

Yvonne Terlinden

Skapelsetid 2024:

Hopp och handling – tillsammans med skapelsen

Skapelsetid är ett världsvitt initiativ där kyrkor och samfund i bön, gudstjänst och handling söker vägar att värna den jord Gud älskar. Detta är ett uppdrag vi alltid har men som uppmärksammas lite extra under en period varje höst.

Skapelsetid börjar alltid den 1 september, på världsböndagen för skapelsen, och avslutas den 4 oktober, på den Helige Franciskus dag. Vi uppmärksammar Skapelsetid både med en Facebook-kampanj och en tyst retreat på Snoan. I år är temat för skapelsetid ”Hopp och Handling – tillsammans med skapelsen”. Det här temat är också genomgående på retreaten. I Snoans vackra natur och tystnadens gemenskap kan vi finna hopp och hämta krafter att agera i vardagen. Skriv in i kalendern och anmäl till www.snoan.fi > Anmälan:

RETREAT I SKAPELSETID 20-22.09.2024
på retreatgården Snoan

Ledare:

Yvonne Terlinden, Fransiskussällskapetets ordförande, präst och psykoterapeut samt Maria Repo-Rostedt, Franciskussällskapetets viceordförande, präst och huskaplan på Snoan

Kostnad: 200€

Fredag 5 juli

19.00 Pilgrimsmässa med Maria Widén
20.00 Psalmsångskoncert med Kökar röster och Philip Hällund
Kvällste i församlingshemmet

Lördag 6 juli

09.00 Morgonandakt med Robert Lorentzon
10.00 Samtal om konst och helighet med Claus Terlinden
11.30 Lunchsoppa
13.30 Ekumeniskt samtal om aktivt hopp i en värld som gråter med P. Charles Talley OFM, Mikko Leistola, Bengt Grunér och Yvonne Terlinden som moderator
15.00 Stillhetens Yoga med Maria Repo-Rostedt, meditationsvandring med Maria Widén eller guidad vandring på Hamnö med Philip Hällund
16.00 Mässa enligt katolsk ordning med P. Charles Talley OFM
18.00 Årsmöte med Föreningen Franciskus på Kökar r.f.
20.00 Konsert med Force Machaut
21.00 Aftonbön "Tacksamhetens akathist"
med Mikko Leistola
Kvällste i församlingshemmet

Söndag 7 juli

09.00 Morgonandakt med Claus Terlinden
10.00 Samtal om bön och rörelse med Maria Repo-Rostedt, Laura Hellsten och Tabita Nordberg som moderator
11.30 Lunchsoppa
13.00 Högmässa med P. Charles Talley OFM som predikant och Peter Karlsson som liturg
14.30 Friluftsfest och tal